

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Școala Națională de Studii Politice și Administrative
1.2 Facultatea / Departamentul	Departamentul de Relații Internaționale și Integrare Europeană
1.3 Departamentul	-
1.4 Domeniul de studii	Științe Politice
1.5 Ciclul de studii	II
1.6 Programul de studii/Calificarea	Politică și Economie Europeană

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Procesul decizional în Uniunea Europeană						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. Iordan Gh. Bărbulescu						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. univ. dr. Oana – Andreea Ion						
2.4 Anul de studiu	1	2.5 Semestrul	2	2.6 Tipul de evaluare	Es	2.7 Regimul disciplinei	Op

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					Ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					55
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					35
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					35
Tutoriat					5
Pregătire examinări					14
Alte activități.....					-
3.7 Total ore studiu individual	144				
3.9 Total ore pe semestru	200				
3.10 Numărul de credite	8				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	•
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • Studentii trebuie să fie prezenți la seminar și să ajungă înainte de începerea acestuia. • În vederea promovării seminarului, studenții trebuie să predea minim 70% din temele cerute. • Predarea unor sarcini de seminar plagiate atrage după sine pierderea punctajului aferent acestora.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea instituțiilor și mecanismelor de funcționare ale Uniunii Europene; • Cunoașterea procedurilor decizionale ale instituțiilor UE; • Înțelegerea procedurilor decizionale ale instituțiilor UE și a modalităților prin care acestea influențează negocierea dintre diferiți actori implicați; • Demonstrarea capacității de a analiza funcțiile pe care diferiți actori (subnaționali, naționali, supranaționali, transnaționali) le au în sistemul instituțional al UE; • Demonstrarea capacității de a analiza interacțiunile dintre actorii implicați în procesul decizional al UE; • Cunoașterea problemelor UE și ale României în procesul de aprofundare și extindere a integrării; • Demonstrarea capacității de a analiza procedurile decizionale în contextul noului Tratat de la Lisabona și al efectelor acestuia asupra României; • Dezvoltarea capacității de a efectua lucrări analitice privind desfășurarea procesului decizional al UE.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea capacităților de lucru în grup, comunicare cu alte grupuri, discurs public și negociere (prin simulările desfășurate); • Dezvoltarea spiritului critico-constructiv; • Dezvoltarea capacității de a promova valorile proprii UE; • Manifestarea unei atitudini pozitive și active față de valoarea învățării ca investiție personală și colectivă, ca motor al schimbării sociale și al emancipării.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea instituțiilor și a mecanismelor Uniunii Europene și dezvoltarea unei viziuni riguroase, sintetice asupra fenomenului integrării Uniunii Europene, în special asupra mecanismelor decizionale. Pornind de la premisa ca UE este un construct politic ce depășește exclusivismul cooperării prin exercitarea în comun a suveranităților naționale în majoritatea sectoarelor vieții economice-sociale, se abordează vasta problematică a procesului decizional din perspectiva științelor politice, dar se utilizează, în același timp, acolo unde este cazul, instrumente specifice științelor juridice sau economice.
7.2 Obiectivele specifice	<p>La finalul cursului, studenții trebuie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sa cunoasca principalele caracteristici ale procesului decizional al UE; • Sa poata analiza interacțiunile dintre actorii europeni în contextul sistemului normativ european; • Sa cunoasca procedurile decizionale ale instituțiilor UE și modalitățile în care acestea influențează negocierea dintre diferiți actori implicați; • Sa cunoasca funcțiile pe care diferiți actori (subnaționali, naționali, supranaționali, transnaționali) le au în sistemul instituțional al UE; • Sa cunoasca procedurile decizionale în contextul Tratatului de la Lisabona; • Să își dezvolte capacitățile de lucru în grup, comunicare cu alte grupuri, discurs public și negociere (prin simulările desfășurate).

8. Conținuturi

8. 1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Integrarea europeană <ul style="list-style-type: none"> ○ ideea europeană; ○ CECO, CEE, CEEA; ○ Achevement, approfondissement, elargissement; ○ etapa reformelor majore: AUE, Tratatul de la Maastricht – apariția UE; 	Prelegere interactivă	1 prelegere

<ul style="list-style-type: none"> o dezvoltarea UE: Tratatul de la Amsterdam și Nisa; o consolidarea UE: extinderea 2004-2007, Tratatul de la Lisabona 		
<p>2. Obiective, actori, metoda și natura procesului</p> <ul style="list-style-type: none"> o obiective (pacea, unificarea economică și politică, dimensiunea socială, adoptarea deciziilor); o actori (actori naționali și supranaționali, rolul statelor membre, rolul instituțiilor comune); o metoda (cooperare și integrare); o natura procesului (dimensiunea politică, dimensiunea juridică, dimensiunea economică, dimensiunea socială, progresivitatea integrării) 	Prelegere interactivă	1 prelegere
<p>3. Competențe</p> <ul style="list-style-type: none"> o originea competențelor; o clasificarea competențelor; o caracterizarea generală a competențelor; o competențe ale UE vs. competențe naționale (ireversibilitatea celor comunitare, carențe în exercitarea competențelor etc.); o competențe exclusive, partajate, implicite și evolutive 	Prelegere interactivă	1 prelegere
<p>4. Sistemul normativ</p> <ul style="list-style-type: none"> o sursele dreptului european (tratate, dreptul derivat etc.); o jurisprudență; o aplicarea dreptului european (la nivel național, la nivelul instituțiilor europene, autonomia instituțională și procedurală); o drept european vs. drept național (supremația dreptului european și raportul său cu Constituțiile statelor membre) 	Prelegere interactivă	1 prelegere
<p>5. Sistemul instituțional (I)</p> <ul style="list-style-type: none"> o Sistemul instituțional (unicitate, originalitate, echilibrul instituțional, funcția publică comunitară); o PE (parte a sistemului instituțional, componentă și organizare, competențe, legitimitate cetățenească directă, democrație reprezentativă, Apărătorul Poporului, reforme); o Consiliu (parte a sistemului instituțional, componenta și unicitatea Consiliului, caracterul dual de instituție europeană și conferință internațională, Președinția Consiliului, COREPER, competențe, procesul decizional – majoritate simplă, calificată și unanimitate, Compromisul de la Luxemburg, Consiliul European, reforme) 	Prelegere interactivă	1 prelegere
<p>6. Sistemul instituțional (II)</p> <ul style="list-style-type: none"> o Comisia Europeană (parte a sistemului instituțional, competențe, compoziție, statut, organizare, reforme); o Curtea de Justiție (natura juridică, componenta, competențe, organizare și funcționare, Tribunalul de primă instanță, proceduri, reforme) 	Prelegere interactivă	1 prelegere
<p>7. Sistemul instituțional (III)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Curtea de Conturi, BCE; - Comitetul Economic și Social, dimensiunea socio-economică a UE; - Comitetul Regiunilor, dimensiunea instituțională a subsidiarității; - BEI, Agențiile (executive, de cooperare în materie de PESC, de cooperare în materie de JAI etc.) 	Prelegere interactivă	1 prelegere
<p>8. Relațiile interinstituționale și procesul decizional (I)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Comisia și elaborarea propunerilor legislative; - Consiliul și decizia; - dialogul clasic Comisie – Consiliu; - Rolul Reprezentanțelor permanente ale statelor membre pe lângă UE 	Prelegere interactivă	1 prelegere

<p>9. Relațiile interinstituționale și procesul decizional (II)</p> <ul style="list-style-type: none"> - avizele instituționale; - rolul COREPER; - deliberările Consiliului; - procedura cooperării în luarea deciziei; - procedura codeciziei; - perfecționarea procesului decizional, Tratatul modificatoare 	Prelegere interactivă	1 prelegere
<p>10. Consolidarea instituțională și decizională prin reformele realizate de către Convenția privind viitorul Europei (I)</p> <ul style="list-style-type: none"> - convocarea Convenției și democratizarea instituțională și decizională; - Proiectul de Tratat Constituțional; - Constituționalizarea modelului politic 	Prelegere interactivă	1 prelegere
<p>11. Consolidarea instituțională și decizională prin reformele realizate de către Convenția privind viitorul Europei (II)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Consolidarea modelului european de societate; - Delimitarea competențelor; - Reforma instituțională și decizională; - Reforma politicilor PESC și PESA 	Prelegere interactivă	1 prelegere
<p>12. Tratatul de instituire a unei Constituții pentru Europa</p> <ul style="list-style-type: none"> - CIG, acceptarea și perfecționarea modelului Convenției; - Cine are competența stabilirii competențelor UE? - Reforma instituțională (PE, Consiliu, Consiliul European, Comisie, președinții colective, președinții permanente); - Perfecționarea procesului decizional (simplificare decizională, majoritate calificată și unanimitate, frâne de urgență, revizuire simplificată; Carta, model, valori, obiective; perfecționarea PESC, apariția formală a PESA) 	Prelegere interactivă	1 prelegere
<p>13. Tratatul de la Lisabona</p> <ul style="list-style-type: none"> - dilema decizională: ponderare regresivă vs. dubla majoritate; - soluții la impasul constituțional; - Tratatul consolidat al UE; - Tratatul de Funcționare a UE; - Tratatul de la Lisabona, un tratat superior celui de la Nisa, dar inferior celui Constituțional; - Modificări aduse prin Tratatul de la Lisabona 	Prelegere interactivă	1 prelegere
<p>14. Constituționalizarea Uniunii Europene</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uniunea Europeană în fața provocărilor globalizării, regionalizării și extinderii. Tratatul de la Lisabona; - Constituționalizarea metodei Convenției; - Reforma simplificată: pasarelele și procedura simplificată; - Consolidarea modelului de Uniune; - Reforma de la Lisabona prin prisma așteptărilor de la Laeken; - Tratatul de la Lisabona, o Constituție fără nume realizată prin "Metoda valului ce permite salvarea conținutului Constituției Europene, deși se pierde limbajul și spiritul constituțional" 	Prelegere interactivă	1 prelegere

Bibliografie

1. Barbulescu, I. & Rapan, D. 2009. *Dicționarul explicativ trilingv al Uniunii Europene – română, engleză, franceză*. Iași: Ed. Polirom..
2. Bărbulescu, Iordan Gh. 2008. *Procesul decizional în Uniunea Europeană*. Iași: Ed. Polirom.
3. Wallace, Hellen, Mark A. Pollack și Alasdair R. Young. 2011. *Elaborarea politicilor în Uniunea Europeană*. Ediția a șasea. București: Institutul European din România.
4. *Tratatul de la Lisabona, 2009*. (Uniunea Europeană. Versiune Consolidată a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului privind Funcționarea Uniunii Europene.) În *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, C 83 din 30 martie 2010. Pp. 1-403.
5. Cini, Michelle. *European Union Politics*. New York: Oxford University Press, 2010.
6. Bale, Tim. 2013. *European Politics. A Comparative Introduction*. Palgrave Macmillan

7. Bulmer, Simon and Christian Lequesne. 2012. <i>The Member States of the European Union</i> . Oxford University Press		
8. Documente: Tratatul CECO (1951), Tratatul CEE (1957), Tratatul CEEA (1957), AUE (1985), Tratatul de la Maastricht (1992), Tratatul de la Amsterdam (1997), Tratatul de la Nisa (2000), Tratatul privind instituirea unei Constituții pentru Europa (2005).		
8. 2 Seminar/ laborator	Metode de predare	Observații
1. Seminar introductiv	Discuții, simulări, jocuri de rol	1 seminar
2. Procedura legislativă ordinară (PLO)	Discuții, simulări, jocuri de rol	1 seminar
3. Introducere în tema simulării	Discuții, simulări, jocuri de rol	1 seminar
4. Pregătirea draftului legislativ de către Comisia Europeană. (1) Inițiativa cetățenească	Discuții, simulări, jocuri de rol	1 seminar
5. Pregătirea draftului legislativ de către Comisia Europeană. (2) Dezbateră publică a propunerii legislative	Discuții, simulări, jocuri de rol	1 seminar
6. Pregătirea draftului legislativ de către Comisia Europeană. (3) Aviz CES&CoR&Parlamente naționale	Discuții, simulări, jocuri de rol	1 seminar
7. Prima lectură a Parlamentului European (PE)	Discuții, simulări, jocuri de rol	1 seminar
8. Prima lectură a Consiliului Uniunii Europene (CUE)	Discuții, simulări, jocuri de rol	1 seminar
9. A doua lectură a PE	Discuții, simulări, jocuri de rol	1 seminar
10. A doua lectură a CUE	Discuții, simulări, jocuri de rol	1 seminar
11. Comitetul de Conciliere	Discuții, simulări, jocuri de rol	1 seminar
12. A treia lectură a PE și a treia lectură a CUE	Discuții, simulări, jocuri de rol	1 seminar
13. Prezentarea dosarului simulării	Discuții, simulări, jocuri de rol	1 seminar
14. Seminar recapitulativ	Discuții, simulări, jocuri de rol	1 seminar
Bibliografie		
Bibliografia de bază a seminarului (completată pe parcurs cu lecturi tematice punctuale):		
1. Bărbulescu, I. Gh., 2008, <i>Procesul decizional în Uniunea Europeană</i> , Ed. Polirom, Iași. (accent pe actorii implicați în procesul decizional și rolurile acestora în procedura de co-decizie)		
2. http://ec.europa.eu/codecision/index_en.htm (informații detaliate despre co-decizie, incluzând modificările aduse de Tratatul de la Lisabona)		
3. www.europa.eu.int		
4. www.eubusiness.com		
5. www.euobserver.com		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, ale asociațiilor profesionale și ale angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul disciplinei este adaptat la contextul european și la cel românesc și la nevoile de dezvoltare a domeniului. Astfel, prin utilizarea, în cadrul activităților, a unor resurse de studiu de actualitate, se urmărește sprijinirea unui parcurs ulterior al studenților relevant în raport cu piața muncii.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Răspunsurile la examen/colocviu (evaluarea finală)	Examen/ colocviu (evaluarea finală) - examen scris compus din trei subiecte cu nivele diferențiate de complexitate	40 %
10.5 Seminar/laborator	Participare activă	Teme, proiect de grup final	60 %
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Prezență minim 70% la activitățile de curs și seminar (criteriu eliminatoriu); • Elaborarea temelor pentru seminar; 			

- Susținerea examenului scris și rezolvarea cel puțin a unui subiect aferent acestei probe.

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

.....

.....

.....

Data avizării în departament

Semnătură director departament

.....

.....